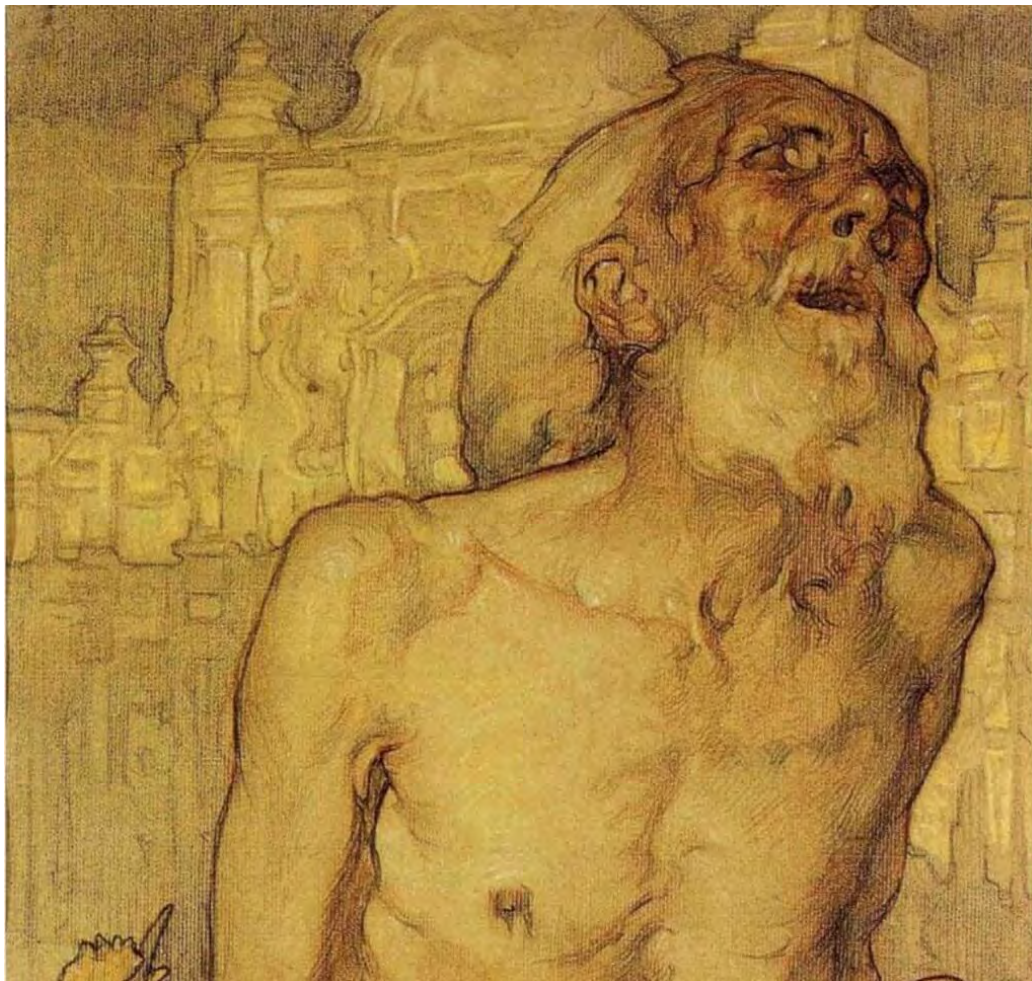

Búth Emília

SZÍNE-FONÁKJA

HORGAS BÉLA VERSÉHEZ

2019-02-07 | HORGAS BÉLA VERSÉHEZ, JEGYZET

A VERS VAK LÉTRÁI

*Ahogy ma éjjel félálomban kidugom kezem,
a körém barlangolt meleg teréből megérkezem
egy másik télbe, gyerekkori dunnák hava
hideg háttal domborul, derül; hova
innen már; kelek, kezem után onnan ide
ébredek, lámpám fénye az utat eltakarja;
az ember hideg karja árulkodik: ott volt, ott van,*

*holott: nem, mert a voltban: az egy másik kocka,
el van vetve, tévedés-e vagy sem, majd elvállik,
vélem; élem: visznek a vers vak létrái, ennél
zöldebb vetést ma ki látott; a lángot szeresd,
légy romantikus, hallom, álmomban alszom; fél öt;
kinn a köd roncsait most vonszolják elszürkült
arccal félszárnyú hontalanok, még fekete a ház.*

Álomból álomba zuhanva... ébredvezve, eszmélve... „a körém barlangolt meleg teréből” megérkezni „hava hideg háttal domborult” dunnák közé... közül... Hová? Oda? Ide? Hová dob, visz a vak... (mondjuk így) szerencse? Hová visznek, a „vers vak létrái” – ez itt éppen, ha a következő sort is hozzáolvasom: „ennél zöldebb vetést ma ki látott”, pozitív. De, ha még tovább: „roncsait most vonszolják”, és „félszárnyú hontalanok”. Szóval, a vak létra fel is, le is vezethet. Fel is, le is út a még fekete házban?

Szavak, szavak, vak, vak, vak-létrái...

vakon rábíznom magam

Szemet szúrt nekem, s egyszer (más és több verse kapcsán) szemére vetettem (szemtelenül szembesítettem vele), hogy szemlátomást sokat használja a vak szót.

Szinte kizárólag negatív „felhanggal”. Vakon: kilátástalanul, fejjel a falnak, kiszolgáltatottan. Pedig a mérlegnek két serpenyője van. A dolgoknak színe, fonákja. Vakon odatalálni valahová (mondjuk haza), azt jelenti, hogy tudom az utat. Vakon bízni valakiben, a legtöbb a világon. Érteni véltem addig is és elfogadtam a magyarázatát (is). Valahogy közös nevezőre jutottunk, de most, hogy újraolvasom verseit, megint érzem, bele kell kötnöm. Lássuk csak! Vakon, látástól megfosztottan állni a térben, csak kívülről látszik „kilátástalan” helyzetnek. Kilátástalan = bizonytalan, félelmet keltő. De már ebben a helyzetben is van kapaszkodó, illetve támpont: hangok, illatok, az ezekhez kapcsolható korábbi élmények, tapasztalások, érzések, hangulatok. A vakon tapogatózó kéz nem bizonytalan. Kapcsolatkereső. Olyan, mint a tárgyra fókuszáló, a legjobb, legkedvezőbb látási szöveget kereső szem. Ha vakon, tapintással látok, érintek valamit, az is megérint (érez) engem. Vagyis, bizonyos

szempontból ez több, mint pusztán látni valamit. Régi-új vitát nyitok, választ keresve olvasok megint, most is. Én vakon rábíznám (bármikor) és most is bízom, magam verseire, szövegeire, tenyerembe rajzolt, ujjbeggyel karcolt vers-képeire. Látom, látni vélem, amit láttat. Hol ő ír rá a bennem meglévő képekre, hol fordítva, én illesztgetem emlékeimet, érzéseimet, a bennem lévő képeket, az ő rajzaira – vakon.

Verse vak-létráin követem, álomból valóságba és vissza. Húzom, hozom, viszem magammal gyerekkora, gyerekkorom hol idilli, hol félelmetes világát a mostaniba, a fekete házba, a ködroncsait-cipelőket látva odakint, idebent.

kép | Saturnino Herrán: A vak (részlet)